

POSUDOK OPONENTA NA DIPLOMOVÚ PRÁCU

Daniela Hauserová

Technické pamiatky na Slovensku. Prípadová štúdia Solivar pri Prešove

---

Predložená práca má 84 strán textu, vrátane Zoznamu použitej literatúry a zdrojov. Súčasťou práce sú aj viaceré prílohy, ktoré vhodne ilustrujú popisované fakty. Priamo v texte je zaradených 18 obrázkov a 4 grafy, samostatná prílohová časť na konci práce obsahuje ďalšie 4 samostatné prílohy (schému Butlerovho životného cyklu destinácie, graf štruktúry rekonštruovaných pamiatok, autorkin zoznam technických pamiatok na Slovensku a formulár dotazníka). Slabšie je však prepojenie príloh so samotným textom práce, v texte úplne absentujú odkazy na fotografický dokumentačný materiál (obrázky 8 až 18). Za pozitívum považujem zaradenie zoznamu skratiek vyskytujúcich sa v práci, pre úplnosť by však bolo potrebné doplniť aj niektoré ďalšie, ktoré autorka v texte používala (STM – pravdepodobne Slovenské technické múzeum, ŽCD – životný cyklus destinácie).

V Zozname použitej literatúry a zdrojov je uvedených 50 printových a 17 elektronických prameňov, 2 zákony a 3 ďalšie zdroje. Okrem domácich titulov českej a slovenskej proveniencie autorka sa pri písaní práce opiera aj o zahraničné tituly. Vo väčšej miere však mohla siahnuť po geografických zdrojoch, väčšina prameňov je zameraná skôr technicky a pamiatkarsky, čo je však celkom logické v kontexte spracovávanej témy. Medzi zdrojmi úplne nepochopiteľne chýba zdroj Pamiatkový úrad Slovenskej republiky. Autorka na viacerých miestach v práci zdôrazňuje zastaranosť literatúry, avšak pravdepodobne unikli jej pozornosti niektoré novšie tituly zamerané na spracovávanú problematiku, ako napr. publikácia Technické pamiatky od Mlynku a Haberlandovej, vydaná v roku 2007 vo vydavateľstve Dajama v rámci série Kultúrne krásy Slovenska, alebo články v periodiku Ekonomická revue cestovného ruchu, ktorý vydáva UMB v Banskej Bystrici (Franková a Kmeco (2006): Technické pamiatky a ich využitie v cestovnom ruchu, roč. 39, č. 4, pp. 208-215 alebo Kudela a Lednický (2002): Úloha technických pamiatok v rozvoji českého cestovného ruchu, roč. 35, č. 3, pp. 152-159). S literatúrou, ktorú mala k dispozícii, však autorka pracuje na vyhovujúcej úrovni, čoho dôkazom je pomerne slušne spracovaná najmä kapitola 2. Použité zdroje sú v texte citované korektné. Oceňujem tiež, že autorka sa neobmedzila len na mechanické preberanie informácií, ale tieto na príslušných miestach aj hodnotí a konfrontuje so svojimi názormi a zisteniami. Aj napriek tomu sa nevyhla nedostatkom, predovšetkým v prípade nejasného a zmätočného uvádzania zdrojov od autorky Páskovej: v zozname nie je uvedený v texte často citovaný zdroj Pásková 2009 (resp. Pásková 2003 na str. 20 čo však považujem za nesprávne uvedený rok), zdroj Pásková a Zelenka v texte s vročením 2002 je v Zozname uvedený s rokom 2009.

Predložená práca sa zaoberá problematikou technických pamiatok na Slovensku ako významnej súčasti dedičstva každého národa či štátu. Autorka si pre svoju prácu stanovila niekoľko cieľov a k ich naplneniu viacero pracovných výskumných otázok. Za splnený v plnej miere považujem najmä posledný z cieľov, venovaný konkrétnemu súboru technických pamiatok Solivar, čiastočne aj cieľ, v ktorom sa autorka snažila určiť súčasnú funkciu a využitie technických pamiatok na Slovensku. Pri ostatných dvoch cieľoch je možné vysloviť isté pochybnosti o ich úplnom naplnení.

Štruktúra práce je prehľadná a logická, v zásade korešpondujúca s cieľmi práce. Prácu autorka člení na 7 kapitol, pričom jadro práce tvoria 4 kapitoly. Po diskusii literatúry a teoretickom zarámovaní (kapitola 2), ktorú považujem za najprepracovanejšiu, nasleduje kapitola Metodika (kapitola 3). Nosnými časťami práce sú kapitoly 4 a 5. V 4.kapitole autorka približuje technické pamiatky na Slovensku. K tejto kapitole mám najväčšie pripomienky. Ako problematickú a diskutabilnú vnímam identifikáciu technických pamiatok na Slovensku, čo súvisí s už avizovanou pripomienkou k použitým zdrojom. Zdroj www.slovakia.travel.sk nepovažujem za dostatočný (a kompetentný) a nie je jasné, akým spôsobom

autorka realizovala vlastné šetrenie pri vymedzovaní počtu, tvorbe zoznamu a následnej lokalizácii technických pamiatok. V rámci obhajoby by som preto autorku požiadala o vysvetlenie, *akým spôsobom vytvorila databázu a prečo nevyužila najkompetentnejší zdroj údajov – Pamiatkový úrad SR?* Podobne nejasné je začlenenie jednotlivých pamiatok do jednotlivých skupín – *akú metodiku použila?* Posledná kľúčová kapitola je venovaná už konkrétnym objektom na území Solivaru v Prešove, kde autorka veľmi vhodne využila metódu porovnávania histórie so súčasnosťou (aj prostredníctvom dobových a súčasných fotografií – škoda, že sa tomu viac nevenuje v texte). Súčasťou tejto kapitoly je aj vyhodnotenie výsledkov dotazníkového šetrenia, ktoré autorke poslúžili pri návrhoch ďalšieho využitia Solivaru. Túto časť práce považujem spolu s literatúrou za najprínosnejšie, s najväčším vkladom autorky.

Terminologicko-pojmový aparát je na primeranej úrovni. V práci sa nachádza niekoľko formálnych, stylistických a pravopisných chýb, ktoré však výraznejšie neznižujú úroveň práce.

K práci mám, okrem už uvedených, niekoľko ďalších pripomienok, resp. otázok:

- na str. 38 je chybné uvedenie, že Daniel Krajcer je minister kultúry a CR SR – cestovný ruch je v gescii Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja
- na str. 44 a 46 je rozpor v tvrdeniach, keď na str. 44 uvádzate, že pamiatky komunikačného staviteľstva ako mosty či tunely nie sú pre CR zaujímavé (s čím absolútne nesúhlasím) a na str. 46 mosty považujete za lákadlá pre turistov.
- za najväčší nedostatok však považujem absenciu mnohých evidentne technických pamiatok vo Vami uvedenom zozname (vyhňa v Lome nad Rimavicou, zlievareň v Rákoši, vodný mlyn vo Vrbovcich, či jedna z najnavštevovanejších pamiatok na Horehroní – Čiernohronská lesná železnica a mnohé ďalšie)
- *Vysvetlite, čo je technická pamiatka Noci pod hviezdami.*

Na záver možno konštatovať, že predložená práca prináša viacero nových a zaujímavých informácií o unikátnom súbore technických pamiatok v Solivare a autorke nemožno uprieť zanieťenie a tvorivý prístup. Práca však má viacero formálnych ale najmä obsahových nedostatkov. Aj napriek uvedeným pripomienkam prácu odporúčam k obhajobe a po zvážení vyššie uvedených skutočností pred obhajobou navrhujem hodnotiť známku „veľmi dobre – dobre“.

V Bratislave dňa 2. septembra 2011

Mgr. Eva Džupinová, PhD.
oponent